

Freud, Esther – Huis in zee

De Bezige Bij 2003, 316 pagina's, vertaald door Maaïke Post (mooi Nederlands en naar ik vermoed uitstekend vertaald m.u.v. het woord improvisatorisch).

Esther Freud is geboren in 1963 en heeft al meerdere romans op haar naam staan. Die gaan aangeschaft worden, zoveel is zeker! Huis in zee is een wonderschone roman die in een aantal opzichten doet denken aan de eilandreeks van Vonne van der Meer. Maar waar Vonne van der Meer een vakantiehuisje centraal plaatst in haar verhalenbundels, beschrijft Esther Freud twee periodes van een dorpje aan de Engelse oostkust, twee periodes die zich met een tussentijd van een halve eeuw afspelen en die op een prachtige manier met elkaar vervlochten worden.

Huis in zee is een rustige en kalme, welhaast voortkabbellende roman ondanks dat er zich bij tijd en wijle heftige ontwikkelingen voordoen. Pas na enkele hoofdstukken wordt duidelijk hoe de beide geschiedenissen zich tot elkaar verhouden en pas op tweederde wordt het werkelijke tijdsverschil zichtbaar. Het is ook een overzichtelijk boek, beide periodes wisselen elkaar bij voortduring af maar zonder dat dit ergens storend wordt. Integendeel, wanneer een hoofdstuk is afgerond, zou je het volgende willen overslaan om in de verhaallijn te blijven. Maar het volgende hoofdstuk met het wisselend tijdsperspectief leidt tot hetzelfde verlangen. Kortom, beide geschiedenissen zijn even intrigerend en boeiend en lijken wat betreft impact en thematiek in evenwicht. Dat is knap maar misschien word ik er extra door gegrepen door mijn fascinatie van jongs af aan voor geschiedenissen die zich aan de zee, eiland of kust, afspelen.

En gaandeweg de beide geschiedenissen wordt ook duidelijk dat een plot in het verschiet ligt en in beide gevallen wordt de nieuwsgierigheid enorm geprikkeld, zij het dat men ten aanzien van de eigentijdse geschiedenis wellicht zou kunnen zeggen dat

het einde enigszins gemakzuchtig geworden lijkt te zijn. Maar voor de romantici onder de lezers zal dat geen enkel probleem vormen.

Ondertussen is Freud erin geslaagd op een prachtige manier het leven aan de kust, de klimaatwisselingen, de autochtone bewoners en hun geschiedenissen, het ontstaan van een schilderwerk en vooral ook liefdesgeschiedenissen en romances te beschrijven. Ze heeft een krachtig en beeldend taalgebruik en tegelijkertijd, ik schreef het reeds, lijkt het alsof de geschiedenissen zich in alle rust en kalmte voltrekken. Anders gezegd, zij laat zich als schrijfster nooit meeslepen door de soms heftige gebeurtenissen die haar personages overkomen. Ze behoudt en koestert haar stijl en daarin blijkt ook de grote zeggingskracht van deze roman te liggen.

Het is een prachtige roman geworden die zich langzaam maar onontkoombaar openbaart, die langzaam alle geheimen en meer of minder verwachte wendingen prijsgeeft, zo'n roman waarvan je zou willen dat ze geen einde kende. Esther Freud had er van mij nog wel 316 pagina's langer over mogen doen aler ze beide geschiedenissen geheel aan ons had verteld. Hiermee wil zeker niet gezegd zijn dat ze er n u te kort over gedaan heeft, integendeel.

Esther Freud is, kortom, een uiterst vaardig romancier. Het wordt tijd ander werk van haar aan te schaffen.

Enno Nuy 2004